

Försvarsdepartementet
Jakobsgatan 9
111 52 STOCKHOLM

fo.remissvar@regeringskansliet.se
fo.ssk@regeringskansliet.se

Remissvar på betänkandet En modell för svensk försörjningsberedskap (SOU 2023:50)

Sveriges Apoteksförening har fått möjlighet att yttra sig över förslagen som lämnas i rubricerade betänkande. Föreningen tillstyrker de huvudsakliga principerna som slås fast i betänkandet och som innebär att staten bär huvudansvaret för försörjningsberedskapen och att staten därför huvudsakligen ansvarar för finansieringen av de åtgärder som staten prioriterar och som inte är författningsreglerade. Det är synnerligen viktigt att sistnämnda princip upprätthålls och att avsteg från denna endast sker undantagsvis och det samma gäller för sektorsvis avgiftsfinansiering av viss beredskap.

Likaså tillstyrker föreningen att MSB föreslås ansvara för den nationella samordningen av försörjningsberedskapen och bli en kontaktpunkt för företag. En central del i MSB:s föreslagna roll är att ta fram en nationell försörjningsanalys vartannat år. Grunden för den nationella försörjningsanalysen ska vara de försörjningsanalyser som ska tas fram av vissa sektorsansvariga myndigheter. För apoteksmarknaden och läkemedel är Socialstyrelsen denna myndighet. För att Socialstyrelsen ska kunna göra dessa analyser och få kunskap om behovet av försörjningsviktiga varor och tjänster krävs nära dialog med regionerna och läkemedelsindustrin.

MSB ska enligt förslaget ombildas till styrelsemyndighet och ett försörjningsberedskapsråd inrättas. Syftet är att tillföra myndigheten olika ledningskompetenser och stöd för att utveckla samarbetet rörande försörjningsberedskapen mellan myndigheter och näringslivet. Det är bra förslag, men utöver detta krävs också en renodling och kompetenshöjning av myndigheten. En renodling kan förslagsvis innebära att de delar av MSB som utgörs av tidigare Räddningsverket avskiljs från myndigheten. MSB och övriga myndigheter har idag inte heller den kompetens som krävs för att kunna göra fullständiga försörjningsanalyser, utan det kommer finnas behov av kompetens från näringslivet. Det kan vara fråga om att direkt rekrytera sådan kompetens eller att näringslivet sekunderar experter till MSB.

Vad gäller statliga beredskapslager bör sådana etableras endast i undantagsfall och i mycket tydligt avgränsade sektorer eller för vissa särskilt angelägna varugrupper. I möjligaste mån bör omsättningslager användas och befintliga privata aktörer och strukturer utnyttjas, vilka ersätts för den utökade lagerhållning som krävs utöver den som sker på marknadsmässiga grunder. Omsättningslager är därför inte alls en statlig uppgift då det skulle kunna påverka marknader, priser och konkurrensförutsättningar när lagret omsätts, dvs. varorna säljs på en marknad. Uppbyggnad av statliga beredskapslager för vissa grupper av särskilt angelägna läkemedel och sjukvårdsmaterial kan emellertid vara befogat som ett komplement till omsättningslager.

Björn Falkenhall, chefsekonom
Sveriges apoteksförening